

ENDELIGT referat

Udsendt 3. maj 2013

Møde i Nationalparkbestyrelsen 17. april 2013

Mødested: Lamhuset, Nørrebyen 5 B, 6280 Daler ved Højer

Mødet fandt sted fra kl. **15.00 til 19.15**

Deltagere:

Formand	Bent Poulsen (BP)	
Varde Kommune	Gylling Haahr (GH)	
Esbjerg Kommune	Kurt Jakobsen (KJ)	Afbud
Fanø Kommune	Erik Nørreby (EN)	Afbud
Tønder Kommune	Laurids Rudebeck (LR)	
Danmarks Naturfredningsforening	Britt Schak Hansen (BSH)	
Friluftsrådet	Hanne Voetmann (HV)	
Dansk Ornitologisk Forening	Anette Fonder Nielsen (AFN)	
Digelagene	Kjeld Andreasen (KA)	
Danmarks Jægerforbund	Hans Christian Fuglsang (HCF)	
Danmarks Sportsfiskerforbund	Lars Brinch Thygesen (LBT)	
Dansk Landbrug	Jette Beck (JB)	
Naturstyrelsen	Bent Rasmussen (BR)	
Nationalparkrådet	Mette Guldborg (MG)	
Nationalparkrådet	Svend Tougaard (ST)	Afbud
Nationalparksekretariatet	Thomas Holst Christensen (THC)	
Nationalparksekretariatet	John Frikke (JF)	Afbud
Nationalparksekretariatet	Søren Christensen (SC)	
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfeld (AHD, Referent)	

Punkter på dagsordenen:

1. **Velkomst og godkendelse af dagsorden**

Bent Poulsen bød velkommen og introducerede sekretariatets to nye medarbejdere John Frikke, som ikke var til stede, og Søren Christensen som starter i sekretariatet 1. maj. Søren Christensen præsenterede sig selv og fortalte om sin baggrund som marketingsmand og arrangør af sportsevents samt aktiv sportsmand med bl.a. surfing i Vadehavet.

Det blev besluttet, at rækkefølgen af punkt 5 og 6 skulle byttes om, og dagsordenen blev herefter godkendt.

2. **Afreportering af møde i Nationalparkrådet 13. marts 2013**

Mette Guldborg orienterede om det seneste møde i Nationalparkrådet den 13. marts, herunder Rådets anbefalinger. Mette fortalte at Søren Mosegård Sørensen er erstattet af Jens Lorenzen som repræsentant for Ribemarsken i

Rådet. Karen Boel Madsen blev valgt som repræsentant til Wadden Sea Forum og Hans Marten Smidt som repræsentant i logoudvalget.

Rådet havde haft årsrapporten til udtalelse og havde i forlængelse af denne drøftelse anbefalet, at Bestyrelsen skulle arbejde ihærdigt for at få øget det årlige budget fra de nuværende 7,5 millioner kr. til 10 millioner kr. gennem drøftelser med miljøministeren og forligspartierne bag Nationalparkloven. Det anbefales, at der som led i argumenteringen for en øget bevilling især lægges vægt på Vadehavets internationale betydning – herunder især den forventede kommende udpegning til verdensnaturarv. Bent Rasmussen præciserede, at den nuværende bevilling har rod i en politisk beslutning, og ikke er en administrativ beslutning foretaget af Naturstyrelsen.

Bent P udtrykte tilfredshed med referatet og med samspillet mellem Bestyrelse og Råd, og der blev fra flere bestyrelsesmedlemmers side også udtrykt stor tilfredshed med, at referaterne fra de seneste møder i højere grad reflekterer de holdninger og tilkendegivelser, som er fremkommet på Rådsmøderne.

Bestyrelsen drøftede også fremmødet til Rådsmøderne. Medlemmernes engagement er en af de faktorer, der skal tages i betragtning, når rådets arbejde skal evalueres forud for sammensætningen af et nyt råd om ca. 1½ år

3. Indlæg ved Dorte Vind om Mit Vadehav

Mit Vadehav er nationalparkens officielle undervisningsprogram, som er udviklet af Vadehavets Formidlerforum i forbindelse med nationalparkens oprettelse. Dorte Vind gennemgik indholdet i Mit Vadehav og fortalte om planerne for den videre udvikling.

Mit Vadehav er udviklet med baggrund i læseplanerne for Folkeskolen og med vægt på en tværfaglig understøttelse af undervisningen. Der har været stor søgning på introduktionskurser for lærere – især i de første år – og mange lærere har meldt tilbage, at Mit Vadehav danner et godt grundlag for at undervise forud for, under og efter lejrture eller udflugter til Vadehavet.

Mit Vadehav har endvidere været model for tilsvarende undervisningsprojekter i de øvrige nationalparker og museer m.v.

Udover Folkeskolen satses der på udvikling af tilbud til børnehaver og på lidt længere sigt ønsker man også at satse på tilbud til ungdomsuddannelserne, samt inddrage film og IT-løsninger i undervisningen.

Dorte gav et eksempel på en af opgaverne på hjemmesiden og forklarede om de forskellige opgaver og materialer, der er tilgængelige.

4. Orientering fra formand og sekretariat

A. Rapport fra møde i Nationalparkernes Formandsforum den 14. marts 2013 i Ebeltoft.

Bent P orienterede om formandsmødet, som blev afholdt i fregatbygningen i Ebeltoft. På mødet blev fælles anliggender drøftet herunder den fælles erfa-gruppe på formidlingsområdet, som har fået titel af "Udviklings- og koordineringsudvalg i nationalparkerne". Formandsforummet havde i forbindelse med denne navngivning af erfa-gruppen præciseret, at udvikling og koordinering naturligt skal ske i samråd med de respektive nationalparkbestyrelser og efter disses bemyndigelse.

Thomas orienterede om de fælles drøftelser, som formandsforummet har med ledelsen af Naturstyrelsen, hvori bl.a. indgår fælles administrative grundregler for udbetaling af projektstøtte og administrativ praksis i forhold til regnskabsaflæggelse. Der er et tæt samarbejde med Naturstyrelsen og man mødes ca. hvert halve år.

Thomas orienterede endvidere om, at den nuværende tekniske platform for nationalparkernes hjemmeside er forældet, og man arbejder på at lave en ny og mere moderne løsning baseret på den tekniske platform UMBRACO. Nationalpark Vadehavet har en medarbejder ansat i job med løntilskud, som bidrager til den nye fælles løsning for nationalparkerne.

B. Invitation til Miljøminister Ida Auken om at besøge Nationalpark Vadehavet.

Nationalparken har skrevet til Ida Auken og inviteret hende til et besøg i nationalparken. Man ønsker på dette møde at drøfte forøgelse af bevilling med henvisning til den ekstra forpligtigelse Nationalpark Vadehavet har i relation til Det Trilaterale Vadehavssamarbejde og den forventede tilslutning til udpegningsområdet som verdensnaturarv. Bestyrelsen afventer Ida Aukens tilbagemelding. **Invitationen er bilag 1 til referatet.**

C. Forundersøgelse af mulighederne for opgradering af Rute 11 og Rute 24 Esbjerg-Tønder (rapport fra Vejdirektoratet). Bilaget var til orientering og blev ikke nærmere behandlet på mødet.

D. Orientering om Nationalparkdag 24. maj/deltagelse i Marbækdag 5. maj mm.

Nationalparken ønsker at støtte op omkring lokale arrangementer samt at udvikle et fast koncept for afvikling af nationalparkdagen den 24. maj. I år overvejer man i samarbejde med Vadehavets Formidlerforum et foto-tiltag på nationalparkdagen indenfor beskedne rammer. Det forventes

ikke, at Bestyrelsen deltager i nationalparkdagen i år. Herudover deltager man, i lighed med sidste år, i Marbækdag på Myrthuegård, Åens Dag i Varde og på Tønderfestivalen.

Nationalparkdagen indgår i den pakke Vadehavets Formidlerforum har tilbudt nationalparken, og man er fortsat ved at undersøge hvordan dette samarbejde formelt kan etableres. Det forventes at man indenfor ca. en uge kan få afklaret dette.

E. Status for projektudvikling og tiltag:

På naturområdet er der blandt andet indledt en møderække med kommunerne (på forvaltningsniveau) om mulighederne for fælles tiltag og samarbejde om naturprojekter. I denne forbindelse havde man også drøftet nylige forundersøgelser fra blandt andet Mandø og Ribemarsken, hvor Konsulentfirmaet Allegade24 ved Kresten Skrumsager har set på mulighederne for genetablering af naturlig hydrologi på udvalgte ejendomme. Der vil i meget nær fremtid blive fulgt op med fælles møder mellem kommunerne, Naturstyrelsen og nationalparken for at identificere fælles projekttiltag.

- I den kommende tid vil der blive afholdt møder med Nationalparken i Schleswig-Holstein om mulige samarbejdsområder.
- Nationalpark Vadehavet deltager i og finansierer afholdelsen af en konference om Vadehavsrelateret forskning på Syddansk Universitet den 22. maj 2013.
- På formidlingsområdet arbejdes fortsat med indgåelse af en formel aftale som ramme for samarbejdet med Vadehavets Formidlerforum og udviklingen af Mit Vadehav. Desuden vil Søren Christensen straks efter sin tiltræden den 1. maj have til opgave at koordinere udviklingen af projekt "den mobile nationalpark" og bidrage til opgradering af hjemmeside samt anvendelse af sociale medier mm. Der arbejdes også med udviklingen af en ny mobil applikation og et friluftprojekt, der har til formål at etablere en række fælles pladser med faciliteter for såvel brugere af nationalparkens maritime og landbaserede ruter.
- Desuden vil der i nær fremtid blive taget hul på drøftelser af afmærkning/synliggørelse af nationalparken og information til gæster i samarbejde med kommuner, Naturstyrelsen og Destinationen.

Bestyrelsen understregede behovet for at starte projekter med græsning af natur-/kulturarealer. I denne forbindelse efterspurgte Lars Thygesen en oversigt over offentligt ejede arealer i Nationalpark Vadehavet. Bent R opfordrede til, at sekretariatet tager kontakt til Geodatastyrelsen, som muligvis kan hjælpe med de efterlyste kort. Sekretariatet vil undersøge muligheden for dette.

Bent P informerede om en temadag for Vadehavsprodukter som "Sydvestjyske Smagsoplevelser" havde arrangeret på Kammerslusen, hvor muligheden for etablering af græsningslag også havde været på tale.

Bestyrelsen vil arbejde hen imod at støtte og igangsætte græsningslag.

Lars orienterede i denne forbindelse om Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger, som offentliggøres den 18. april 2013.

http://www.naturoglandbrug.dk/slutrapport_2013.aspx?ID=52071

5. Ansøgninger om støtte til projekter

Bestyrelsen har afsat 450.000 kr. til støtte af lokale projekter (Målsætning 10 – Udvikling af nationalparken i samspil med omgivelserne). Rammerne for dette blev drøftet på sidste møde, på baggrund af retningslinjer fra Nationalpark Mols Bjerge. Sekretariatet havde p.g.a. sygdom ikke fået udarbejdet et forslag til reviderede og enklere retningslinjer. Bestyrelsen blev bedt om at tage stilling til konkrete ansøgninger, som er modtaget i sekretariatet.

A. Administrativt grundlag

Der er i samarbejde mellem Naturstyrelsen og de tre nationalparker udarbejdet et fælles notat, der beskriver rammerne for nationalparkernes mulighed for at støtte projekter. Dette notat blev gennemgået og det blev besluttet, at sekretariatet med baggrund i notatet og retningslinjerne for tildeling af støtte fra NP Mols Bjerge laver et revideret udkast til retningslinjer/vejledning for ansøgere om projektstøtte i NP Vadehavet.

B. Konkrete ansøgninger til vurdering

Bestyrelsen drøftede indledningsvist baggrunden for at yde tilskud og hvilken dokumentation, der skal stilles krav om. Der skal som minimum fremsendes en beskrivelse af projektets formål, forventede resultater, deltagere, indhold og et budget, for at man kan tage stilling til ansøgningen. Det blev påpeget at flere af de fremsendte anmodninger om projektstøtte ikke umiddelbart levede op til disse grundlæggende krav. Udbetaling af den godkendte støtte skal som udgangspunkt altid ske på baggrund af afholdte og dokumenterede støtteberettigede udgifter. Det skal samtidig afklares i hvilken grad støtte kan udbetales forud for udgiftens afholdelse eller kun kan ske på baggrund af godkendte fakturaer.

a. Det Maritime Marked i Ribe v/Foreningen Skøgum

Bestyrelsen besluttede at støtte projektet med 5.000,00 kr., pengene bliver udbetalt, når projektet fremkommer med konkret dokumentation.

- b. Formidlingsprojekt for børn – Ella Bella v/Ribe Byferie
Bestyrelsen besluttede at støtte projektet med 5.000,00 kr., pengene bliver udbetalt, når projektet fremkommer med konkret dokumentation.
- c. Mandø Marathon v/Jesper Jacobsen
Bestyrelsen besluttede at støtte projektet med 5.000,00 kr., pengene bliver udbetalt, når projektet fremkommer med konkret dokumentation.
- d. Vadehavsløbet – et cykelløb v/Claus fra Runnerschoice
Bestyrelsen besluttede at støtte projektet med 5.000,00 kr., pengene bliver udbetalt, når projektet fremkommer med konkret dokumentation.
- e. Skibe til Ribe v/Arbejdsgruppen Ribe Havn
Flere medlemmer af bestyrelsen var betænkelige ved at komme med en udtalelse til fordel for ideen med projektet på det foreliggende grundlag. Andre medlemmer anså det for yderst relevant, at bestyrelsen kan anbefale, at et projekt belyses og undersøges, uden at det vil være ensbetydende med en stillingtagen til projektets gennemførelse. I forhold til projekt Skibe til Ribe ønsker Bestyrelsen en uddybende beskrivelse af, hvordan arbejdsgruppen bag projektet forventer at anvende en tilkendegivelse fra nationalparkbestyrelsen i det videre arbejde. Bestyrelsen vil herefter tage sin beslutning – formentlig på mødet i juni.
- f. Læs-let bog om sæler v. Jesper Conrad
Bestyrelsen ønskede ikke at støtte projektet, da der er et lignende initiativ i gang på Fiskeri- og Søfartsmuseet.

Efter indkaldelsen var der indkommet en ansøgning fra Kystbeskyttelseslaget på Mandø om støtte til asfaltering af Bærmevej på Mandø, Bestyrelsen besluttede at give afslag på denne ansøgning.

6. Opfølgning på budget og arbejdsplan

Status for bevilling og budgetopfølgning for 1. kvartal og arbejdsplan for 2013. Under punktet blev status for igangsatte projekter, projekter under forberedelse og planer for kommende projekter gennemgået.

Det blev besluttet, at der afholdes et ekstra bestyrelsesmøde i juni, for at Bestyrelsen kan blive opdateret på budget og projekter.

Bestyrelsen besluttede, at formanden og sekretariatet har tilladelse til at igangsætte naturprojekter samt flytte midler fra demonstrationsprojekter på omdriftsarealer til f.eks. naturgenopretning, såfremt man ikke i år kan igangsætte et demonstrationsprojekt.

Bestyrelsen besluttede at imødekomme en ansøgning fra museerne om støtte på 150.000 kr. til igangsættelse af en gennemgang af bevaringsværdige bygninger i Nationalpark Vadehavet.

Der blev opfordret til, at de kommuner og institutioner, der flager med nationalparkens flag, indkøber et nyt flag hos sekretariatet, når flaget er nedslidt, således at der ikke flages med "laser og pjalter".

Thomas orienterede om regnskabsføring i nationalparken, som gennemføres indenfor rammerne af Naturstyrelsens samlede regnskab. Det medfører en række fordele for nationalparken i form af momsfrigørelse og mulighed for at overføre uforbrugte midler fra et regnskabsår til det næste under forudsætning af, at der gennemføres løbende opdatering og periodisering af budgettet. Der er i forbindelse med samarbejdet med Naturstyrelsen om dette stillet krav til nationalparkerne om, at Naturstyrelsen har en godkenderfunktion i forhold til posteringer i regnskabet. Naturstyrelsens tilsyn sker for at sikre at nationalparkfonden overholder de generelle og specifikke forudsætninger, regler og vejledninger, som nationalparkfondene som institution under Miljøministeriet er underlagt.

7. Logo-anvendelse

Retningslinjerne for brug af Nationalpark Vadehavets logo er færdige og er blevet offentliggjort på hjemmesiden. Der vil blive udsendt en pressemeddelelse om sagen og logo-udvalget vil blive bedt om at tage stilling til allerede indkomne ansøgninger om tilladelse til brug af logoet. Logoudvalget afholder et møde forud for bestyrelsesmødet i juni, med henblik på at have udvalgets anbefalinger til hvilke ansøgninger, der kan imødekommes.

Sammensætningen af udvalget blev behandlet og destinationen har ønsket at Colin Seymour indgår i logoudvalget, da han har stort kendskab til produktsiden.

Mette Guldborg anbefalede, at Vadehavets Formidlerforum ligeledes får en repræsentant med i udvalget. Det blev vedtaget, at sekretariatet kontakter Vadehavets Formidlerforum og indbyder dem til at blive en del af logo-udvalget.

Logoudvalget vil herefter have følgende medlemmer: Hanne Voetmann fra Bestyrelsen, Hans Marten Smidt fra Rådet, Henriette Guld fra landbruget, Colin Seymour fra Destination Sydvestjylland samt en repræsentant fra Vadehavets Formidlerforum.

8. Status på iPads (bindende svar fra SKAT)

Sekretariatet har modtaget bindende svar fra SKAT vedr. beskatning af iPads til brug ved bestyrelsesarbejde. Bestyrelsen besluttede, på baggrund af det bindende svar fra SKAT, at indkøbe iPads til de bestyrelsesmedlemmer, der ønsker det. Alette beder om tilbagemelding fra de enkelte bestyrelsesmedlemmer og indkøber iPads og software.

9. Forslag til løsningsmodel for udsendelse/distribution af formidlingsmateriale herunder nationalparkplanen

Sekretariatet modtager løbende henvendelser fra borgere, foreninger og institutioner m.fl., med ønske om at få tilsendt informationsmateriale – især nationalparkplanen. Dette skal der findes løsninger på.

Der er flere muligheder for at løse opgaven, og Bestyrelsen bad sekretariatet finde en løsning, så planen bliver så bredt tilgængelig som muligt uden at medføre unødvendige omkostninger og besvær.

I forbindelse med nationalparkdagen udsendes en pressemeddelelse, der informerer om hvor nationalparkplanen kan fås.

10. Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til Rådet

Sekretariatet foreslår, at Nationalparkrådet involveres i planlægning af nationalparkdagen 24. maj 2014 og fremefter.

Bestyrelsen vil på mødet den 12. juni finde flere emner til drøftelse – herunder konkrete idéer til at opfylde målsætning 10.

Tilbage melding til Rådet fra Bestyrelsen:

Der er stor tilfredshed med detaljeringsgraden af referatet.

Som svar på Rådets anbefaling vedr. nationalparkens årlige bevilling kan det oplyses, at formanden og sekretariatet arbejder på at få bevillingen forhøjet fra 7,5 mill. kr. til 10 mill. kr gennem politiske forhandlinger som i første ombæring vil være med miljøministeren.

11. Evt. og meddelelser

Næste møde afholdes 12. juni på Endrup Møllekro. Mødet starter kl. 16, hvor Bent Rasmussen vil give en kort orientering om snæbelprojektet.

Bent Rasmussen kunne informere om, at alle 3 nationalparker er udtaget til revision af rigsrevisionen. Undersøgelsesdesignet er fastlagt til at beskrive, hvordan og i hvilket omfang nationalparkerne styrker og udvikler naturen herunder skaber store sammenhængende naturområder.

Mette opfordrede til, at dagsordenen fik påført tid på de enkelte punkter, så tidsplanen ikke skrider.

Thomas fortalte om en arbejdsgruppe der arbejder med at fremme etableringen af fælles solcelleanlæg placeret på jorden på Rømø for at undgå mange små anlæg på tagflader, som kan virke skæmmende. Bestyrelsen ønskede ikke at udtale sig om dette.

Der er arrangeret et forskningsseminar, Vadehavsforskning 2013, som foregår på Syddansk Universitet i Esbjerg den 22. maj fra 9.30 til 16. Seminaret foregår på engelsk og Bestyrelse og Råd modtager en invitation snarest.